

**Bryssel den 11 december 2025
(OR. en)**

16777/25

**ENER 679
CLIMA 601
CONSOM 306
TRANS 646
AGRI 712
IND 617
ENV 1387
COMPET 1345
FORETS 143
RELEX 1684
ECOFIN 1736**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	11 december 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 1005 final
Ärende:	MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN Ett europeiskt kraftnätspaket

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 1005 final.

Bilaga: COM(2025) 1005 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 10.12.2025
COM(2025) 1005 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT
REGIONKOMMITTÉN**

Ett europeiskt kraftnätspaket

1. Inledning

EU har under de senaste åren **befunnit sig vid ett avgörande vägskäl** på grund av omvälvande globala geopolitiska förändringar och handelsfluktuationer. Rysslands fortsatta anfallskrig mot Ukraina har understrukit **den avgörande betydelsen av energitrygghet och konkurrenskraft för vår gemensamma framtid**. Det är viktigt att vi ser till att våra företag och invånare, oavsett i vilken medlemsstat de befinner sig, får tillgång till stora mängder ren och överkomlig energi som produceras i Europa.

Detta kan dock bara förverkligas om vi **stärker vår energiinfrastruktur, som utgör ryggraden inte bara i vårt energisystem utan i Europa som helhet**. Kraftnäten står i centrum för detta arbete. Genom att göra det möjligt för energi att flöda effektivt mellan medlemsstaterna, integrera billigare ren energi och påskynda elektrifieringen bidrar de till **lägre energipriser och överkomliga boendekostnader för alla européer**, såsom framhålls i kommissionens handlingsplan för överkomliga energipriser¹. Samtidigt säkerställer de en säker och tillförlitlig försörjning och gör det möjligt för länder att stödja varandra vid behov, vilket är i linje med **målen för REPowerEU och möjliggör en utfasning av importen av rysk energi**².

Trots de framsteg som har gjorts inom EU:s nuvarande rättsliga ram har vi fortfarande för lite inhemsk energi och har inte nått den sammanlänkningsnivå mellan medlemsstaterna som skulle möjliggöra en verklig energiunion. Anledningen är att flera medlemsstater ser ut att inte kunna uppnå sammanlänkningsmålet på 15 % senast 2030. **Kostnaden för passivitet är oerhörd**: under 2022 utgjordes den största andelen av EU:s tillgängliga bruttoenergianvändning (70 %) av fossila bränslen, och 98 % av all den olja och gas som användes i medlemsstaterna var importerad³. Detta utsätter EU för prisvolatilitet och geopolitiska risker. Under 2024 lade EU omkring 375 miljarder euro på import av fossila bränslen⁴. I skarp kontrast till detta är investeringarna i förnybar energi och förnybara nät fortfarande relativt små: EU spenderade 117 miljarder US-dollar under 2025, medan Kina spenderade 327 miljarder US-dollar⁵.

Den otillräckliga integrationen och underinvesteringen i vår energiinfrastruktur har en **direkt inverkan på våra energiräkningar** och på utvecklingen av strategiska sektorer i hela EU, såsom nettonollindustrier eller den digitala sektorn. I Draghi- och Lettarapporterna betonas att våra **elpriser fortsatt är 2–3 gånger högre** än i Förenta staterna. Under andra kvartalet 2024 var slutkundspriserna på el för EU:s industri 2,2 gånger högre än i Förenta staterna, dubbelt så höga som i Kina och 1,2 gånger högre än i Japan (historiskt sett är de lägre)⁶. Under första halvåret 2025 varierade det genomsnittliga elpriset för konsumenter i EU mellan

¹ EUR-Lex – 52025DC0079 – SV – EUR-Lex.

² REPowerEU.

³ [Renewables, electrification and flexibility – For a competitive EU energy system transformation by 2030 | Publications | Europeiska miljöbyrån \(EEA\)](#), s. 6 och 16 (inte översatt till svenska).

⁴ [Imports of energy products to the EU down in 2024 – News articles – Eurostat](#).

⁵ [China's energy dominance in three charts | MIT Technology Review](#).

⁶ Europeiska kommissionen, *Handlingsplan för överkomliga energipriser* (COM(2025) 79), s. 1.

0,3835 euro per kWh i Tyskland och 0,1040 euro per kWh i Ungern, medan elpriserna för icke-hushållskunder varierade mellan 0,2726 euro per kWh i Irland och 0,0804 euro per kWh i Finland⁷. En viktig orsak till dessa skillnader är de otillräckliga investeringarna i och den otillräckliga integrationen av vår infrastruktur. **Om vi inte agerar** kommer 45 % av behoven av gränsöverskridande elkapacitet (motsvarande 41 GW)⁸ fortfarande inte att vara tillgodosedda fram till 2030, och den utnyttjade förnybara energin kan komma att uppgå till 310 TWh fram till 2040⁹, vilket är nästan hälften av 2023 års elförbrukning.

Å andra sidan är **fördelarna med att vidta åtgärder tydliga**: en ökad marknadsintegration skulle kunna leda till årliga kostnadsbesparingar på 40 miljarder euro, samtidigt som en ökning av den gränsöverskridande elhandeln med 50 % skulle kunna höja EU:s årliga BNP-tillväxt med omkring 18 miljarder euro fram till 2030 (eller 0,1 %¹⁰). Fram till 2030 har vi 88 GW för lite i gränsöverskridande elöverföringskapacitet. Att investera fem miljarder euro skulle minska systemkostnaderna med åtta miljarder euro, vilket skulle generera en **ekonomisk nettovinst på tre miljarder euro** och belysa hur utbyggnaden av nätverket kan tillhandahålla ett verkligt mervärde och kostnadsbesparingar för européerna¹¹.

Det är därför absolut nödvändigt att vi gemensamt vidtar avgörande åtgärder för att lösa de strukturella problemen i planeringen och genomförandet av EU:s energiinfrastruktur och uppnår en verklig energiunion som gör oss energioberoende, stärker vår konkurrenskraft, driver på utfasningen av fossila bränslen och främjar vår energitrygghet. Det europeiska kraftnätspaketet som kommissionen har lagt fram syftar till att göra just detta. Som ett komplement till dessa åtgärder syftar **initiativet *Energy Highways***, som ordförande Ursula von der Leyen lanserade i sitt tal om tillståndet i unionen 2025, till att genom **omedelbara insatser** påskynda framstegen för kritiska energiinfrastrukturprojekt som det finns ett akut behov av, så att vi kan utnyttja energisystemets fulla potential som drivkraft för ett mer resilient, konkurrenskraftigt och hållbart Europa.

2. Det europeiska kraftnätspaketet åtgärdar strukturella flaskhalsar

A. Att bygga upp en gemensam energiframtid: förstärka den EU-omfattande gränsöverskridande infrastrukturplaneringen och maximera användningen av den befintliga infrastrukturen

Den nuvarande ramen för nätplanering enligt TEN-E-förordningen har avsevärt påskyndat samordningen och utvecklingen av gränsöverskridande energiinfrastrukturprojekt. Sedan 2014 har 124 projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse fått 8,4

⁷ Eurostat, *Electricity price statistics, Statistics Explained*.

⁸ *TYNDP 2024 – Opportunities for a more efficient European power system by 2050, Infrastructure Gaps Report* (inte översatt till svenska).

⁹ Eurostat, *Electricity and heat price statistics, Statistics Explained*.

¹⁰ IMF Staff Background note on EU Energy Market Integration, 17 januari 2025, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5438-2025-INIT/en/pdf>, s. 5 (inte översatt till svenska).

¹¹ *TYNDP 2024 – Opportunities for a more efficient European power system by 2050, Infrastructure Gaps Report* (inte översatt till svenska).

miljarder euro i stöd från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE), och frigjort minst 15,8 miljarder euro i privata investeringar¹². **Ytterligare åtgärder är dock absolut nödvändiga** för att säkerställa en sömlös samordning mellan de nationella, regionala och europeiska förvaltningsnivåerna och mellan olika sektorer, **i syfte att säkerställa ett optimerat och sammanlänkat nät.**

För att gå vidare med detta, och bygga vidare på de befintliga strukturerna, de erfarenheter som hittills gjorts och ett stärkt regionalt samarbete, måste vi gå över till **en EU-ram för gränsöverskridande planering av energiinfrastrukturen** som möjliggör en mer samordnad och robust identifiering av behoven och därigenom säkerställer att projekten överensstämmer med både nuvarande och framtida europeiska mål. Paketet stöder också ett bättre sammanlänkat europeiskt energinät som stärker Europas strategiska oberoende, säkerhet och resiliens, samtidigt som det **främjar ett fördjupat samarbete med våra angränsande partner** i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), energigemenskapen samt det östliga partnerskapet och det södra grannskapet.

Inom två år från det att förslaget till paket antagits **kommer kommissionen att utarbeta ett omfattande centralt EU-scenario** som är förenligt med EU:s energi- och klimatmål och som tillhandahåller ett kostnadseffektivt, konkurrenskraftigt och säkert system på EU-nivå. Detta centrala scenario kommer att baseras på synpunkter från medlemsstaterna och alla relevanta intressenter rörande **synergieffekter mellan olika sektorer**. På grundval av dessa synpunkter **kommer det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem för el (Entso) och det europeiska nätverket av systemansvariga för vätgasnät sedan att identifiera infrastrukturbehoven.**

Dessutom **krävs förstärkta europeiska insatser när ett gränsöverskridande kapacitetsbehov har identifierats**, men inga relevanta projektförslag för att hantera detta har lagts fram. Kommissionen bör kunna inleda en **process för att åtgärda bristerna** som bygger på ett starkt regionalt samarbete, och uppmuntra systemansvariga och i slutändan projektansvariga att föreslå projekt som kan fylla luckorna.

Ett integrerat system kräver en bättre samordning mellan den nationella och den europeiska planeringen, eftersom de interna nätverkselementen i hög grad påverkar utvecklingen av den gränsöverskridande infrastrukturen, vilken i sin tur påverkar den gränsöverskridande handeln. **Planeringen av distributionsnäten** måste därför vara väl samordnad med planeringen på överföringsnivå och ske i nära samarbete med både allmänheten och industrin, så att de framtida näten är förberedda för en ökande produktion av och efterfrågan på el. I samarbete med alla berörda parter kommer kommissionen att fortsätta främja detta arbete inom ramen för **2023 års handlingsplan för elnät**¹³.

Under tiden är det av avgörande betydelse att man **maximerar användningen av den befintliga infrastrukturen innan man investerar i ny kapacitet**, i syfte att uppnå en

¹² [CINEA Project Portfolio – Welcome | Ark – Qlik Sense](#).

¹³ [Elnät, den felande länken – en EU-handlingsplan för elnät](#), COM(2023) 757 final.

överkomlig och hållbar energiomställning och säkerställa energitryggheten. I linje med principen ”energieffektivitet först” måste en ökad **användning av smarta elnät, innovativ och digital teknik samt åtgärder för näteffektivitet stimuleras ytterligare på både nät- och användarnivå**, samtidigt som man säkerställer en tillräcklig nätkapacitet för att i god tid möta ytterligare efterfrågan. Exempelvis kan användningen av nätförbättrande teknik öka den totala nätkapaciteten i Europa med 20–40 % fram till 2040, och åstadkomma kostnadsminskningar med 35 % jämfört med en traditionell nätutbyggnad fram till 2040¹⁴. I det europeiska kraftnätspaketet föreslås att **dessa principer ska vara fast förankrade i nätverksplaneringen**, och att **relaterade projekt ska främjas** vid sidan av utbyggnaden av den fysiska infrastrukturen. Den nyligen lanserade Technopedia-plattformen visar på bästa praxis inom nätförbättrande och innovativa typer av teknik¹⁵. Nästa år kommer kommissionen också att lägga fram en strategisk färdplan för digitalisering och AI inom energisektorn, som ska bidra till att skala upp smarta lösningar i de europeiska näten. De digitala verktygen kan bidra till att lösa problemen med ökad volatilitet, särskilt när det gäller integreringen av förnybar energi. Dessutom kan stordata- och molninfrastrukturer bidra till att stärka nätstabiliteten, och dessa kommer därför att beaktas under planeringsförfarandet.

Eftersom tillgången till näten börjar bli en utmaning i vissa medlemsstater kan kreativa lösningar dessutom bidra till att frigöra kapacitet och hantera köer på ett effektivt sätt. Den **vägledning om effektiva nätanslutningar** som antogs i dag innehåller rekommendationer och exempel på god praxis som medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna kan tillämpa för att omedelbart ta itu med dessa utmaningar och använda de befintliga näten på ett så effektivt sätt som möjligt. Bland dessa rekommendationer och exempel finns tillämpningen av principen ”först redo betjänas först”, transparenta mognadskriterier för alla anslutningsansökningar, tydliga milstolpar för projektutveckling med påföljder om de inte uppnås, samt en regelbunden övervakning och rensning av anslutningsköerna.

Nätpaketet spelar därför en viktig roll för att säkerställa att vår elmarknad förblir robust och effektiv. Det stärker en effektiv användning av den befintliga infrastrukturen och bidrar därmed till att göra 70 % av överföringskapaciteten tillgänglig för elhandel mellan elområden¹⁶. Dessutom stöder det vårt åtagande att uppnå elsammanlänkningsmålet på 15 % senast 2030, samtidigt som det förbereder arbetet med översynen av styrningsförordningen för att anpassa den till våra klimat- och energiambitioner inför det kommande årtiondet.

B. Att gå från plan till utförande: påskynda genomförandet av energiinfrastrukturprojekt på plats

Att identifiera infrastrukturbehov och infrastrukturprojekt är bara hälften av arbetet. Även när projekten har fastställts avstannar ofta byggnationen på grund av långdragna tillståndsförfaranden, brist på acceptans hos allmänheten, finansieringshinder eller svårigheter

¹⁴Acers övervakningsrapport om elinfrastruktur från 2024, [Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system: 2024 Monitoring Report \(pdf\)](#) (inte översatt till svenska).

¹⁵[DSO TSO Technopedia – Hemsida](#).

¹⁶ Enligt vad som föreskrivs i artikel 15.2 i förordning (EU) 2019/943 om den inre marknaden för el ska denna minimikapacitet uppnås senast den 31 december 2025.

att fördela kostnaderna mellan medlemsstaterna. Allt detta måste åtgärdas samtidigt som säkerheten och resiliensen hos vår infrastruktur förbättras mot såväl avsiktliga som oavsiktliga störningar.

För det första är långsam **tillståndsgivning** fortfarande ett av **de största hindren för en snabb utbyggnad av energiinfrastruktur och energiproduktion i EU**. Under 2023 försenades enligt Acer 26 % av de elrelaterade projekten av gemensamt intresse med i genomsnitt tolv månader, och enbart tillståndsgivningen upptog mer än hälften av den sammanlagda tidsåtgången för elinfrastrukturens genomförande¹⁷. På samma sätt **varierar tidsramarna för tillståndsgivning kraftigt mellan medlemsstaterna**: överföringsnäten tar i genomsnitt 5 år¹⁸, projekten av gemensamt intresse i genomsnitt 4,3 år¹⁹, projekten för förnybar energi upp till 9 år²⁰, lagringsanläggningarna 1 till 7 år²¹ och laddningsstationerna upp till 2 år²².

Under 2022 och 2023 vidtog EU betydande åtgärder för att påskynda tillståndsgivningen för projekt för förnybar energi samt infrastrukturprojekt, bland annat genom förordningen om krissituationer (tillämplig fram till juni 2025) och översynen av direktivet om förnybar energi. Förseningarna kvarstår emellertid, särskilt med avseende på integreringen av fristående lagrings- och laddningsstationer. Även om miljöbedömningen är nödvändig för att säkerställa både skyddet av den biologiska mångfalden och projektets sociala acceptans, återspeglar de nuvarande metoderna inte på ett ändamålsenligt sätt särdragen hos projekt med minimal miljöpåverkan och kan orsaka onödiga förseningar.

Genom det europeiska kraftnätspaketet fastställs, mot denna bakgrund och i samordning med EU:s regelverk om miljöskydd, **en ram på EU-nivå för att förenkla och påskynda tillståndsförfarandena** för all nätinфраstruktur och alla laddningsstationer samt alla projekt för förnybar energi och alla lagringsprojekt, och stärks bestämmelserna för projekt av gemensamt intresse/projekt av ömsesidigt intresse ytterligare. Utfasningen av fossila bränslen är den första åtgärd som kan bidra till att skydda naturen och minska luftföroreningarna. Baserat på den omfattande erfarenheten av att genomföra den nuvarande rättsliga ramen är dessa förenklade tillståndsförfaranden inriktade på fall där miljöpåverkan är begränsad. De föreslagna ändringarna bidrar till att man uppnår en **jämvikt mellan skyddet av den biologiska mångfalden och ett snabbt införande av ett system för ren energi**. Detta syftar

¹⁷ [Acers rapport från 2023 om projekt av gemensamt intresse, Consolidated report on the progress of electricity and gas Projects of Common Interest \(pdf\)](#) (inte översatt till svenska).

¹⁸ Acers övervakningsrapport från 2024, *Electricity infrastructure development to support a competitive and sustainable energy system*, s. 18 (inte översatt till svenska).

¹⁹ <https://www.acer.europa.eu/media/charts/PCIs-and-PMIs-monitoring-2025>.

²⁰ Slutrapporten finns här: [Technical support for RES policy development and implementation – simplification of permission and administrative procedures for RES installations \(RES Simplify\) – Europeiska unionens publikationsbyrå](#) (inte översatt till svenska).

²¹ Fraunhofer Institute for Systems and Innovation Research ISI, m.fl., [Study on energy storage](#), 2023 (inte översatt till svenska).

²² Information som samlats in av organisationer för laddning av elfordon, särskilt ChargeUp Europe, Jonity och Milence.

till att nå målet med att begränsa tillståndsprocessen till högst två år i de flesta fall (beroende på typen av projekt), och med högst tre år för de mest komplexa projekten.

Allmänhetens deltagande i projektplanering och drift är också avgörande för att bygga upp förtroendet och uppnå EU:s mål, så att man på detta sätt minimerar antalet långvariga rättsliga prövningar²³. Kraftnätspaketet kräver att fördelarna med **projekt för förnybar energi på över 10 MW även ska komma lokalbefolkningen till gagn och inte bara energigemenskaperna**. Detta gör det också möjligt för oberoende samordnare att stödja dialog och medling i ett tidigt skede, så att man ytterligare minskar risken för rättsliga prövningar och främjar en samarbetsbaserad utveckling. För att bemöta farhågorna rörande allmänhetens acceptans kommer kommissionen också att **under första kvartalet 2026 erbjuda en praktisk verktygslåda för en delaktig allmänhet**, som kommer att underlätta utbytet av god praxis och kapacitetsuppbyggnaden avseende hur invånare och lokala myndigheter kan involveras och hur man kan främja fördelningen av nyttan med projekt för förnybar energi²⁴.

En andra utmaning härrör från den ökande efterfrågan på energiinfrastruktur, som medför stora belastningar på **leveranskedjorna, tillgången på arbetskraft och kompetensen**, samtidigt som flaskhalsarna i tillverkningen i allt högre grad begränsar utbyggnaden och moderniseringen av vårt elsystem. Även om ledande tillverkare av nätteknik är hemmahörande i EU är den nuvarande produktionskapaciteten i vissa segment inte tillräckligt stor för att tillgodose efterfrågan²⁵, och **en uppskalning av sektorn är nödvändig för att hålla jämn takt med efterfrågan**.

Såsom framhålls i vägledningen om effektiva nätanslutningar **är efterfrågans synlighet avgörande för att vägleda industrins investeringsbeslut**. För att bidra till att lösa detta problem kommer kommissionen att samarbeta med den europeiska enheten för unionens systemansvariga för distributionssystem (EU DSO-enheten) för att **senast vid 2026 års forum för energiinfrastruktur inrätta en plattform för planering av distributionsnäten i EU**, som på distributionsnivå kommer att synliggöra planerna och de därmed förknippade tillverkningsbehoven i medlemsstaterna. Kommissionen arbetar aktivt med att ta fram en rad åtgärder för att minska trycket i försörjningskedjan, särskilt genom att stärka det arbete som inleddes inom ramen för åtgärd 13 i EU-handlingsplanen för elnät med att effektivisera och harmonisera de **gemensamma tekniska specifikationerna och tekniska kraven**, samt med att förbättra driftskompatibiliteten hos systemen för högspänd likström. **Moderniseringen av den europeiska ramen för offentlig upphandling**, som är planerad till nästa år, kommer också att vara avgörande för att ytterligare främja målet med att stödja vår tillverkningsbas, inklusive olika typer av nätteknik ”Made in Europe”.

²³ Relevanta exempel på god praxis finns i SWD(2024) 124 final – *Guidance to Member States on good practices to speed up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects* (inte översatt till svenska).

²⁴ Såsom borgmästaravtalet, kraftsamlingspakten och initiativet *Fast & Fair Renewables & Grids*.

²⁵ Till exempel fördubblades nästan priserna och ledtiderna för nya transformatorer och kablar under 2025 jämfört med 2021–2022 (källa: [Building the future transmission grid – Strategies to navigate supply chain challenges](#), IEA, februari 2025, inte översatt till svenska).

För det tredje krävs det en **mobilisering av privata investeringar** för att säkerställa en **nätutbyggnad till en överkomlig kostnad**. Eftersom nätinfrastrukturen till stor del finansieras genom tariffer utgör de betydande investeringar som krävs (1,2 biljoner euro fram till 2040 för elnäten, varav 730 miljarder euro enbart för distributionsnäten och 240 miljarder euro för vätgasnäten²⁶) en utmaning. Att förlita sig på den nuvarande ramen skulle kunna leda till högre priser för konsumenterna, vilket gör det nödvändigt för EU att vidta åtgärder på detta område.

Vi måste därför säkerställa att nätavgifterna är framtidssäkrade²⁷, och **undersöka ytterligare sätt att finansiera infrastrukturen** där så behövs, bland annat genom att kräva att en del av **intäkterna från överbelastningen används för investeringar i de sammanlänkningsprojekt som finns upptagna på förteckningen över projekt av gemensamt intresse/projekt av ömsesidigt intresse**. Eftersom den gränsöverskridande energiinfrastrukturen blir alltmer integrerad **erbjuder dessutom fler projekt fördelar utanför de territorier där de byggs**. Detta gör en rättvis och öppen kostnadsdelning nödvändig för att undvika oproportionerliga bördor för de lokala konsumenterna. För att åtgärda detta syftar det europeiska kraftnätspaketet till att ge mer insyn, säkerhet och rättvisa avseende hur kostnader och fördelar bedöms och fördelas, och till att **möjliggöra en sammanslagning av projekt av gemensamt intresse eller projekt av ömsesidigt intresse** i syfte att främja diskussionerna om kostnadsdelning. En sammanslagning kan också underlätta finansieringen, till exempel genom inrättandet av specialföretag, så att man därmed lockar till sig ytterligare investeringar.

EU håller på att skala upp det ekonomiska stödet till energiinfrastrukturen. Den nyligen antagna lagstiftningen om halvtidsöversynen av sammanhållningspolitiken gör det möjligt för nationella och regionala myndigheter att omfördela finansieringen för 2021–2027 till viktiga prioriteringar, såsom energiomställningen²⁸. Kommissionens förslag till nästa **fleråriga budgetram**²⁹ innehåller dessutom avsevärda förstärkningar för **Fonden för ett sammanlänkat Europa**. Enbart EU-finansiering kan dock inte tillgodose våra enorma investeringsbehov. EU:s budget måste spela en tydligare roll när det gäller att minska riskerna

²⁶ Artelys, LBST, Trinomics, Finesso, A. m.fl., *Investment needs of European energy infrastructure to enable a decarbonised economy*, 2025 (inte översatt till svenska).

²⁷ https://energy.ec.europa.eu/publications/communication-future-proof-network-charges-reduced-energy-system-costs_en.

²⁸ Stödet skulle kunna gå till en utbyggnad av de gränsöverskridande energisammanlänkningarna, en utbyggnad av förnybara energikällor såsom sol- och vindkraft, en utbyggnad av laddningsinfrastrukturen och en uppgradering av energidistributionsnäten för att på ett effektivt sätt kunna hantera fluktuationer i försörjningen.

²⁹ EU ger för närvarande ett betydande stöd, bland annat genom Fonden för ett sammanlänkat Europa, de europeiska regionala utvecklingsfonderna, sammanhållningsfonderna eller återhämtnings- och resiliensplanerna. Inom ramen för kommissionens förslag till nästa fleråriga budgetram skulle budgeten för **Fonden för ett sammanlänkat Europa – Energi** (FSE-E) öka avsevärt, från 5,84 miljarder euro för 2021–2027 till 29,91 miljarder euro för 2028–2034. **Europeiska konkurrenskraftsfonden** kommer att tillhandahålla en konsoliderad finansieringsström (234,3 miljarder euro) med särskild finansiering (26,2 miljarder euro) för uppskalning och införande av olika typer av teknik för utfasning av fossila bränslen och för ren omställning, inklusive infrastruktur. De **nationella och regionala partnerskapsplanerna** (865 miljarder euro) kommer att sammanföra investeringar i och reformer av ren energi, samt stödja genomförandet av nationella energi- och klimatplaner.

vid privata investeringar och frigöra finansiering från institutionella investerare. Den kommande **strategin för investeringar i ren energi** kommer att innehålla förslag på konkreta åtgärder för att attrahera, och säkerställa ett ökat stöd från, **investeringar från den privata sektorn**, bland annat med hjälp av EIB, en viktig partner för att påskynda utbyggnaden av nätet.

När det gäller **vätgas** är projektutvecklingen fortfarande långsam på grund av den begränsade bankmässigheten och de höga riskerna i hela värdekedjan. För att åtgärda detta **kommer kommissionen att bedöma och, i förekommande fall, stödja genomförandet av möjliga lösningar**, såsom differenskontrakt eller en gränsöverskridande samordning av regleringsverktyg, inbegripet som en del av **de regionala högnivågrupperna**, för att säkerställa **samordnade framsteg och bidra till att överbrygga finansieringsluckorna**.

För det fjärde är det i dagens geopolitiska sammanhang, och mot bakgrund av de ökande klimatrelaterade riskerna, av avgörande betydelse att vi **stärker säkerheten och resiliensen hos vår energiinfrastruktur**. Den senaste tidens incidenter i Östersjön, inklusive skadorna på Balticconnector och Estlink 2, belyser sårbarheten hos de gränsöverskridande energitillgångarna, medan klimatrelaterade händelser och oavsiktliga störningar fortfarande utgör betydande risker för vår försörjningstrygghet.

För att skydda EU:s energiberoende integrerar kraftnätspaketet redan från början fysiska och cybersäkerhetsrelaterade överväganden i planeringen för gränsöverskridande projekt, så att man främjar resiliensen och säkerheten genom utformningen av ny infrastruktur, ökar insynen i ägarskapet för att undvika beroende av utländska högriskenheter och säkerställer att förbättringarna av den fysiska säkerheten och cybersäkerheten samt resiliensen hos den befintliga infrastrukturen är berättigade till finansiering från FSE, samtidigt som man undviker överlappningar med annat ekonomiskt stöd från EU. Med utgångspunkt i handlingsplanen för kabelsäkerhet kommer kommissionen dessutom att fortsätta sitt arbete genom regionala kabelnav och stärka tillämpningen av verktygslådan för kabelsäkerhet³⁰.

3. Åtta prioriteringar för de viktigaste europeiska energinäten: initiativet *Energy Highways*

I sitt tal om tillståndet i unionen av den 10 september 2025 tillkännagav president Ursula von der Leyen åtta s.k. ***Energy Highways* (motorvägar för energi)**. Med utgångspunkt i de befintliga projekten av gemensamt intresse och projekten av ömsesidigt intresse inom ramen för TEN-E, samt de flaggskeppsprojekt som avses i handlingsplanen för överkomliga energipriser, åtgärdar motorvägarna för energi de **mest akuta energiinfrastrukturbehov som kräver ytterligare specifikt kortsiktigt stöd och engagemang för att kunna tillgodose och undanröjer därmed flaskhalsar som hindrar framsteg**³¹.

³⁰ EU:s handlingsplan för kabelsäkerhet, JOIN(2025) 9 final, eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TEXT/PDF/?uri=CELEX:52025JC0009.

³¹ [Delegerad förordning om den andra unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse – energi](#).

Motorvägarna för energi kommer att öka energitryggheten, minska beroendet av fossila bränslen, integrera en större mängd förnybar energi i nätet, främja elektrifieringen, sänka energipriserna, påskynda genomförandet av REPowerEU och hjälpa medlemsstaterna att anpassa sig till utfasningen av importen av ryska fossila bränslen. Många av motorvägarna för energi har status som projekt av gemensamt intresse eller projekt av ömsesidigt intresse i den andra unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse. Denna förteckning offentliggjordes den 1 december 2025 och innehåller 235 gränsöverskridande energiinfrastrukturprojekt som genomförs inom EU samt tillsammans med partner från tredjeländer, till exempel Celtic Interconnector, Black Sea Interconnection Cable och Estlink 3. Inom ramen för TEN-E åtnjuter alla projekt av både gemensamt och ömsesidigt intresse som nämns i unionsförteckningen flera fördelar, däribland en prioriterad status och förenklade tillståndsförfaranden, samt rätten att ansöka om ekonomiskt stöd inom ramen för Fonden för ett sammanlänkat Europa.

Figur 1: Karta över de åtta motorvägarna för energi

1. Pyrenean Crossing 1 och Pyrenean Crossing 2 [*Integrera Iberiska halvön på ett bättre sätt med kraftsammanlänkningslinjer över Pyrenéerna till Frankrike*]
2. Great Sea Interconnector [*Ansluta Cypern till det kontinentala Europa för att avhjälpa öns isolering vad gäller elförsörjningen*]
3. Harmony Link [*Stärka kraftförbindelserna med de baltiska staterna*]
4. TransBalkan Pipeline (TBP) med reversibelt flöde [*Förbättra energiförsörjningen i Balkanregionen och de östra grannländerna*]
5. Bornholm Energy Island [*Göra Östersjön till ett havsbaserat sammanlänkingsnav*]
6. Förbättra prisstabiliteten och energitryggheten i sydöstra Europa

7. SouthH2-korridoren [*Den södra vätgaskorridoren*]
8. Sydvästra vätgaskorridoren från Portugal till Tyskland

Kommissionen har åtagit sig att **påskynda motorvägarna för energi genom en förbättrad politisk samordning**, och att då utnyttja de regionala högnivågrupperna, mobilisera stöd från europeiska samordnare där så är relevant och ha ett nära samarbete med arbetsgruppen för energiunionen, samt att vid behov utöka den utåtriktade verksamheten till andra länder än enbart EU:s medlemsstater. Varje projekt kommer att prioriteras på EU-nivå, och kommissionen kommer att hjälpa medlemsstaterna att ge projekten **samma prioritet på nationell nivå**.

För att säkerställa ett **effektivt gränsöverskridande samarbete om tillståndsgivning** kommer kommissionen att rikta in sig på de fastställda prioriterade sammanlänkingsprojekten, och kommer att stärka sitt stöd till medlemsstaterna för att fastställa gemensamma förfaranden för en ändamålsenlig och effektiv tillståndsprozess med stöd av en europeisk samordnare, där så är lämpligt. På grundval av denna erfarenhet av en närmare samordning av tillståndsförfarandena kan kommissionen överväga att vidta ytterligare åtgärder. För att stärka den administrativa kapaciteten hos de tillståndsgivande myndigheterna och digitaliseringen av tillståndsförfarandena för förnybar energi kommer kommissionen dessutom att ge stöd till medlemsstaterna genom särskilda åtgärder som kompletterar regelverket för tillståndsgivning. Dessa åtgärder kommer att omfatta verktyg såsom instrumentet för tekniskt stöd och en undersökning av möjligheten att inrätta ett pilotprojekt för tillståndsgivning genom de befintliga rådgivningsmekanismerna i syfte att förbättra kapacitetssuppleeringen och tillgången till finansiering för investeringar och reformer av tillståndsgivningen. Kommissionen kommer också att främja kunskapsutbytet om finansieringsmöjligheter och utvecklingen av nya digitala plattformar för tillståndsgivning genom expertgruppen för tillståndsgivning.

Vissa projekt erkänns redan som viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, vilket medför ytterligare fördelar när det gäller finansiering och samordning. På samma sätt kommer motorvägarna för energi Pyrenean Crossing 1 och Pyrenean Crossing 2, den sydvästra vätgaskorridoren och den sydösteuropeiska motorvägen för energi att utses till pilotprojekt inom ramen för **samordningsverktyget för konkurrenskraft**, vilket gör det möjligt för dem att gynnas av verktygets myndighetsövergripande tillvägagångssätt och särskilda kapacitet att hantera övergripande frågor. De prioriterade åtgärder som fastställs inom ramen för samordningsverktyget för konkurrenskraft kommer att genomföras i samordning med de insatser som utförs av respektive högnivågrupper eller högnivåforum, och kommer att motsvara behoven hos varje motorväg för energi, såsom att förbättra energisystemets flexibilitet, lösa problem i försörjningskedjan eller finansieringsproblem.

Dessutom har europeiska samordnare nyligen utsetts till motorvägarna för energi i Östersjöregionen och i Central- och Sydösteuropa inom ramen för TEN-E³², i syfte att uppnå

³² [*New European coordinator appointed to oversee completion of Baltic synchronisation energy project – Europeiska kommissionen.*](#)

ett snabbt projektgenomförande genom att främja gränsöverskridande dialog, underlätta tillståndsgivning och finansiering, säkerställa stöd från medlemsstaterna och rapportera om framsteg och hinder. **Kommissionen** kommer också att **stärka de befintliga strukturerna och säkerställa särskilda resurser** och därigenom uppnå ett ökat och kontinuerligt fokus på att genomföra de åtta motorvägarna för energi, i nära samarbete med de europeiska samordnarna där så är lämpligt.

Kommissionen **kommer att samarbeta aktivt med alla berörda medlemsstater och utnyttja ovanstående verktygslåda till fullo** för att säkerställa att initiativet *Energy Highways* blir framgångsrikt. Europeiska rådet kommer regelbundet att uppdateras om framstegen för att säkerställa ett politiskt engagemang samt öppenhet och ansvarsskyldighet.

Bilaga: Ytterligare kortsiktiga riktade åtgärder för var och en av motorvägarna för energi

Utöver det övergripande stöd som presenteras ovan kommer kommissionen att tillhandahålla **riktade kortsiktiga åtgärder för att ta itu med specifika utmaningar för var och en av motorvägarna för energi** och därmed säkerställa att konkreta framsteg och resultat uppnås inom de kommande sex till nio månaderna.

1. Pyrenean Crossing 1 och Pyrenean Crossing 2 [Elsammanlänkningsprojekt över Pyrenéerna för att på ett bättre sätt integrera Iberiska halvön]

Iberiska halvön är fortfarande inte tillräckligt ansluten till resten av EU:s energimarknad, och den befintliga gränsöverskridande kapaciteten mellan Frankrike och Spanien är begränsad till 2,5 GW. Detta hämmar marknadsintegrationen, driver på de ihållande prisskillnaderna och begränsar integrationen av förnybar energi. Utöver sammanlänkningsprojektet Biscay Bay, som just nu håller på att genomföras, är syftet med dessa två ytterligare projekt i Pyrenéerna att **öka den totala sammanlänkningskapaciteten till 8 GW fram till 2040**, stärka systemresiliensen och minska inskränkningen av förnybar energi. De två sammanlänkningsprojekten i Pyrenéerna har **på nytt bekräftats i den nuvarande förteckningen över projekt av gemensamt intresse/projekt av ömsesidigt intresse** som prioriterade projekt för att åtgärda denna flaskhals. I maj 2025 fick projektet Navarra (ES) – Landes (FR) ett bidrag på 11,1 miljoner euro från Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE) för att genomföra förberedande studier. Trots deras strategiska betydelse har projekten framskridit relativt långsamt, och det krävs ytterligare arbete med att göra interna förstärkningar och förtydliga finansieringsstrategin.

Åtgärder på kort sikt: Kommissionen kommer att eftersträva en gemensam politisk förklaring vid nästa ministermöte i högnivågruppen för sydvästra Europa (första kvartalet 2026), i syfte att bekräfta att **minst ett av projekten börjar genomföras** och ta itu med de nödvändiga interna nätförstärkningarna.

2. Great Sea Interconnector [Sammanlänkning av Cyperns och kontinentala Europas elnät för att avhjälpa öns isolering vad gäller elförsörjningen]

Cypern är den sista EU-medlemsstaten som inte är ansluten till det europeiska elnätet³³, vilket begränsar dess integrering på den inre marknaden för energi samt dess möjligheter att integrera förnybar energi. Den planerade sammanlänkningsprojektet mellan Grekland och Cypern (Great Sea Interconnector) kommer att åtgärda denna brist genom att avhjälpa Cyperns isolering vad gäller elförsörjningen, stödja Cyperns utfasning av fossila bränslen och stärka resiliensen hos det europeiska energisystemet. Den kommer också att underlätta en mer omfattande integrering av förnybar energi i Medelhavsregionen i stort.

³³ Irland kommer att anslutas direkt till EU:s elnät genom det pågående projektet Celtic Interconnector mellan Irland och Frankrike.

Projektet, som bekräftas i den nuvarande förteckningen över projekt av gemensamt intresse och av ömsesidigt intresse, kommer att lägga världens längsta undervattensnätkabel, med en längd på nästan 900 km. Det har fått stöd genom FSE-bidrag, däribland 2,3 miljoner euro för genomförbarhetsstudier och 658 miljoner euro för arbetet med att bygga sträckan mellan Grekland och Cypern. I maj 2025 slutfördes arbetet med den undervattenskabel som förbinder det grekiska fastlandet med Kreta, vilket var ett viktigt steg mot en fullständig sammanlänkning.

Projektets framsteg har hindrats av en komplex geopolitisk situation, med potentiella konsekvenser för tidsscheman och kostnader. Det strategiska värdet av denna sammanlänkning framhäver vikten av en stark samordning mellan medlemsstaterna för att åtgärda dessa utmaningar och säkerställa att projektet slutförs.

Åtgärder på kort sikt: Under 2026 kommer kommissionen, i nära samarbete med det kommande cypriotiska ordförandeskapet i rådet, att fortsätta ge starkt politiskt och tekniskt stöd till projektet, som är av högsta strategiska betydelse, bland annat genom särskilda evenemang och högnivådiskussioner, och med ytterligare engagemang för att hantera de geopolitiska aspekterna.

3. Harmony Link [Förstärkning av de baltiska staternas elsammanlänkning för att öka säkerhetsfördelarna med deras oberoende av Ryssland]

Den 9 februari 2025 synkroniserade de tre baltiska staterna framgångsrikt sina elsystem med dem i det kontinentala Europa, vilket är en banbrytande bedrift till stöd för EU:s energitrygghet. En viktig återstående investering inom ramen för projektet för synkronisering av de baltiska staternas elnät, som är ett projekt av gemensamt intresse, är **sammanlänningen Harmony Link mellan Litauen och Polen**, som kommer att fullborda integrationen av de baltiska elmarknaderna. Den nya europeiska samordnaren för detta projekt bör arbeta för ett snabbt genomförande.

När Harmony Link väl har slutförts kommer den att förbättra marknadsintegrationen, möjliggöra elhandel via Polen och främja konkurrens som kan innebära sänkta priser för konsumenter och företag i regionen. Den kommer också att främja integreringen av förnybar energi. Vidare kommer Harmony Link att avsevärt stärka energitryggheten i de baltiska staterna. I dag är sammanlänningen LitPol Link den enda förbindelsen mellan de baltiska staterna och det kontinentala Europa, och ett avbrott skulle medföra allvarliga konsekvenser för det baltiska energisystemet.

Åtgärder på kort sikt: Kommissionen kommer att stödja ett snabbt genomförande av detta projekt genom ett fördjupat regionalt samarbete, och göra en bedömning på ministernivå under nästa högnivåmöte 2026 inom ramen för den baltiska energimarknadens sammanlänkingsplan, som uppföljning till det uppdaterade samförståndsavtal om sammanlänkingsplanen som undertecknades förra året, samt säkerställa att antagandet av den nya handlingsplanen för högnivågruppen inom ramen för sammanlänkingsplanen prioriterar genomförandet av denna motorväg för energi.

4. TransBalkan Pipeline (TBP) med reversibelt flöde [Resilient energiförsörjning i Balkanregionen och det östra grannskapet]

Trans-Balkan Pipeline (TBP) med reversibelt flöde är inte ett projekt för kapacitetsökning, utan en samordnad insats i den central- och sydösteuropeiska regionen för att **möjliggöra en maximerad användning av den befintliga överföringskapaciteten för naturgas i motsatt riktning, från syd till nord**. Denna funktion är avgörande för att diversifiera naturgasförsörjningen i sydöstra Europa och för att få ett slut på importen från Ryssland.

Med sin betydande transportkapacitet kan Trans-Balkan Pipeline spela en central roll för den regionala diversifieringen och för att uppnå målen med REPowerEU. Denna potential kommer att öka ytterligare från och med 2027, när gasfältet Neptun Deep i Rumänien förväntas tas i bruk. Ett fullt utnyttjande av Trans-Balkan Pipelines kapacitet från syd till nord, i kombination med en diversifiering av källorna, skulle främja en ökad handel, konkurrens och marknadslikviditet i regionen utan att det skulle behövas någon kostsam ny infrastruktur.

Trots denna potential **skapar de nuvarande reglerings- och marknadshindren i flera medlemsstater längs rörledningen hinder för användningen av Trans-Balkan Pipeline och för dess kommersiella bärkraft**. Den nya europeiska samordnaren för sammankopplingen av energinäten i Central- och Sydösteuropa (Cesec) kommer att stärka EU:s stöd för att undanröja dessa hinder.

Åtgärder på kort sikt: Kommissionen kommer att intensifiera samordningen inom ramen för högnivågruppen för Cesec med alla berörda länder, inklusive Moldavien och Ukraina, i syfte att **så snart som möjligt göra rörledningen mer kommersiellt attraktiv**, och samtidigt säkerställa en långsiktig förenlighet med EU:s energilagstiftning. I detta sammanhang kommer kommissionen att ytterligare stödja arbetet i Cesecs högnivågrupp för harmonisering av gaskvaliteten och **undanröjandet av hinder för att Trans-Balkan Pipeline ska kunna utnyttjas maximalt**.

5. Bornholm Energy Island [Göra Östersjön till ett havsbaserat sammanlänkningsnav]

Det havsbaserade hybridprojektet **Bornholm Energy Island (BEI)** är det första av sitt slag och ligger sydväst om Bornholm i Danmarks exklusiva ekonomiska zon. Projektet planeras som ett framtida energinav med **möjlighet att expandera och anslutas till fler sammanlänknings** med andra länder. Det bekräftas på nytt i den andra förteckningen över projekt av gemensamt intresse/projekt av ömsesidigt intresse, och erhöll i september 2025 ett FSE-bidrag för bygg- och anläggningsarbeten på 645,2 miljoner euro. BEI är en modell för framtida havsbaserade EU-initiativ. Det kommer att öka marknadsintegrationen, öka försörjningstryggheten på EU-nivå och gynna Danmark, Tyskland och medlemsstaterna utanför regionen. Genom att koppla samman den havsbaserade produktionen med de danska och tyska nationella näten omvandlas den havsbaserade vindkraften från en nationell resurs till en gemensam europeisk tillgång för ytterligare elektrifiering, vilket stärker vår kollektiva resiliens och vårt kollektiva energioberoende. De återstående viktiga frågorna rör ett avtal mellan Danmark och Tyskland om hur de extra stödkostnaderna för den havsbaserade

vindkraftsparken i Danmark ska fördelas, och en komplettering av regelverket i Danmark, särskilt när det gäller det gränsöverskridande ansvaret.

Åtgärder på kort sikt: Efter undertecknandet i Köpenhamn den 4 september 2025 av FSE-avtalet om ett bidrag på 645 miljoner euro till stöd för den danska sidan av Bornholm Energy Island (BEI) för uppförande av två nya omriktarstationer och installation av ett undervattenskabelsystem, kommer kommissionen att fortsätta stödja Danmark och Tyskland i arbetet med att nå en politisk överenskommelse om fördelningen av kostnaderna för den havsbaserade produktionen på danskt vatten samt med att slutföra regelverket om gränsöverskridande ansvar. Dessutom kommer kommissionen att fortsätta stödja arbetet med driftskompatibiliteten hos de havsbaserade näten för att se till att BEI i framtiden kan utvecklas till ett verkligt havsbaserat nav för Östersjöregionen.

6. Förbättra prisstabiliteten och energitryggheten i sydöstra Europa, bland annat genom lagring

Den sydösteuropeiska regionen lider av stora strukturella prisskillnader, vilket framgår av de kraftiga prisökningarna under 2024, som medför prisskillnader på i genomsnitt mer än tio euro/MWh mellan olika länder.

Motorvägen för energi **Elsammanlänkningar i Sydösteuropa** åtgärdar kritiska elinfrastrukturklyftor i regionen, i syfte att förbättra prisstabiliteten, öka försörjningstryggheten och främja den regionala marknadsintegrationen. Den innebär att de befintliga sammanlänkningarna utnyttjas bättre och att framtida gränsöverskridande behov tillgodoses för att undanröja de nuvarande prisskillnaderna. Enligt Entso-E:s bedömning av systembehoven i 2024 års tioårsplan för nätutveckling behövs en förstärkning av infrastrukturen vid de flesta gränserna i regionen. Ett snabbt genomförande av de befintliga projekten av gemensamt intresse och de prioriterade elinfrastrukturprojekten inom ramen för högnivågruppen för sammankoppling av energinäten i Central- och Sydösteuropa (Cesec) kommer att vara avgörande för att tillgodose dessa behov. Att påskynda lagringen i regionen kommer också att förbättra systemflexibiliteten.

Åtgärder på kort sikt: En stark samordning och ett starkt stöd från Cesec-högnivågruppen tillsammans med Cesec-samordnaren kommer att vara avgörande för att påskynda framstegen. Kommissionen kommer att se till att särskilda högnivådiskussioner hålls under det kommande året på alla nivåer för att bibehålla drivkraften och stödja genomförandet.

7. SouthH2-korridoren [Den södra vätgaskorridoren (Tunisien, Italien, Österrike och Tyskland)]

Den södra vätgaskorridoren kommer att vara avgörande för att främja en rättvis och hållbar energiomställning över Medelhavet, särskilt i Nordafrika, och samtidigt möjliggöra en utfasning av fossila bränslen i industrinaven längs dess sträckning. Den erbjuder en betydande möjlighet att skala upp produktionen av förnybar vätgas, infrastrukturen och inköpsmarknaderna, samt främja marknadsintegrationen och upprätta en stödjande lagstiftnings- och investeringsram som är anpassad till EU:s vätgasstrategi och regelverk.

Denna korridor **inbegriper fyra projekt av gemensamt intresse**, varav vissa redan har fått stöd av FSE för studier, och [ett projekt av ömsesidigt intresse tillsammans med Tunisien], som alla bekräftas på nytt i den andra förteckningen över projekt av gemensamt intresse/projekt av ömsesidigt intresse. Mot bakgrund av att utvecklingen av vätgasmarknaden befinner sig i ett tidigt skede kommer ytterligare konceptuellt arbete att behöva utföras, särskilt för att ytterligare minska riskerna med de relaterade investeringarna samtidigt som ett ömsesidigt fördelaktigt partnerskap med Nordafrika upprätthålls.

Åtgärder på kort sikt: På kort sikt kommer kommissionen att stärka SouthH2-sekretariatets samordnings- och genomförandeåtgärder, under gemensamt ledarskap av generaldirektoratet för Mellanöstern, Nordafrika och gulfstaterna och generaldirektoratet för energi. De regionala dialogerna kommer också att intensifieras genom möten i början av 2026 i EU:s trilaterala gemensamma arbetsgrupp för den sydliga vätgaskorridoren (Italien, Österrike och Tyskland) och i den pentalaterala gruppen (Algeriet, Tunisien, Italien, Österrike och Tyskland) för att påskynda initiativet. Flaggskeppsinitiativet för samarbete om energi och ren teknik i Medelhavsområdet, som lanserades inom ramen för pakten för Medelhavsområdet³⁴, kommer också att bidra till förverkligandet av denna motorväg för energi.

8. Sydvästra vätgaskorridoren från Portugal till Tyskland

Den sydvästra vätgaskorridoren kommer att transportera koldioxidfri vätgas från produktionsanläggningar i sydvästra Europa till centrum för industriell efterfrågan, så att man påskyndar utfasningen av fossila bränslen i sektorer där det är svårt att minska koldioxidutsläppen och möjliggör en effektiv integrering av förnybar energi. Initiativet omfattar **viktiga projekt av gemensamt intresse mellan Portugal, Spanien och Frankrike samt en utbyggnad av de interna förbindelserna i riktning mot Tyskland**. Tillsammans syftar dessa projekt till att leverera upp till **två miljoner ton förnybar vätgas årligen senast 2030**, och stärker därmed energitryggheten och -flexibiliteten i hela regionen.

Framstegen har dock varit begränsade och flera viktiga frågor kvarstår, däribland bristande utnyttjande, förseningar i tillämpningen av regelverket, svårigheter med att säkra finansieringen och samordna riskminskningsåtgärderna längs korridoren, samt strategiska prioriteringar i medlemsstaterna för att säkerställa att korridoren ger ömsesidiga fördelar för alla deltagare.

Åtgärder på kort sikt: En stark samordning och ett förnyat politiskt stöd genom sydvästra högnivågruppen kommer att vara avgörande för att påskynda framstegen. Det kommande ministermötet under första kvartalet 2026 i högnivågruppen för sydvästra Europa kommer att bidra till att intensifiera arbetet och främja utbytet mellan medlemsstaterna om centrala tekniska, finansiella och riskreducerande aspekter av korridorens utveckling.

³⁴ [Joint communication on the Pact for the Mediterranean | Middle East, North Africa and the Gulf](#).